

ETICKÝ KÓDEX

ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Železnice Slovenskej republiky (ďalej len „ŽSR“) sú zriadené zákonom č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a sú samostatnou právnickou osobou zapísanou v obchodnom registri.

ŽSR spravujú železničnú infraštruktúru vo vlastníctve štátu vrátane súvisiacich činností. V súlade s § 34 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe platnej Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry vykonávajú funkciu manažéra infraštruktúry, z ktorej vyplýva povinnosť pre ŽSR organizovať a zabezpečovať prevádzkyschopnosť hlavných a vedľajších tratí a organizovať na nich železničnú dopravu pre všetky železničné podniky na nediskriminačnom princípe.

ŽSR považujú dodržiavanie právnych predpisov, vnútorných pravidiel a etických zásad za základ úspešného a trvalo udržateľného pôsobenia a dosahovania cieľov ŽSR.

Etický kódex predstavuje **súhrn etických princípov, noriem a požiadaviek, ktoré sú záväzné pre členov orgánov ŽSR, zamestnancov ŽSR a ŽSR vyvinú úsilie, aby nimi boli zaviazané aj všetky osoby, ktoré plnia úlohy pre ŽSR, bez ohľadu na ich právny vzťah so ŽSR (všetky tieto osoby spolu len „Zamestnanci“).**

ŽSR sa zaväzujú vo všetkých právnych vzťahoch vo vnútri ŽSR, ako aj vo vzťahoch s externým prostredím konať v súlade s právnymi predpismi, dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku a zaväzujú zároveň týmto Etickým kódexom k tomu všetkých Zamestnancov (záväzky ŽSR z tohto Etického kódexu sú súčasne záväzkami Zamestnancov).

ŽSR vyjadrujú nulovú toleranciu voči trestnoprávnemu konaniu Zamestnancov, voči porušovaniu akýchkoľvek právnych predpisov a etických noriem. Je jednoznačným záujmom ŽSR nepodieľať sa v žiadnom prípade na trestnoprávnom konaní a nespôsobať inému majetkovú alebo nemajetkovú ujmu.

Zamestnanci si musia byť vedomí, že svojimi rozhodnutiami a svojím konaním môžu vystaviť seba a iných trestnoprávnym postihom, preto musia konať vždy tak, aby toto riziko v plnom rozsahu eliminovali.

Porušenie ustanovení Etického kódexu môže mať za následok postih podľa predpisov pracovného práva, vrátane skončenia pracovného pomeru alebo iného právom aprobovaného pracovnoprávneho, obchodnoprávneho alebo v niektorých prípadoch aj trestnoprávneho následku.

2. VZŤAHY V ŽSR (VZŤAHY ŽSR SO ZAMESTNANCAMI)

Vzťahy k Zamestnancom a medzi nadriadenými a podriadenými sú založené na úcte k dôstojnosti každého človeka a na rešpektovaní základných ľudských práv. Vzťahy v ŽSR sú založené na vzájomnej dôvere a rešpekte, transparentnosti a otvorenej komunikácii.

Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Vedenie ŽSR, nadriadení zamestnanci a ani ostatní zamestnanci nezasahujú do súkromného a rodinného života zamestnancov.

V ŽSR je neprípustná akákoľvek forma diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu. Neprípustné je tiež osočovanie, ponižovanie, šikanovanie, psychické a fyzické násilie, ako aj používanie neslušných výrazov. Sexuálne obťažovanie na pracovisku, ako aj iné podobné konanie, ktoré vytvára nepríjemné pracovné prostredie, je taktiež zakázané.

ŽSR rešpektujú práva Zamestnancov, ich súkromie, osobné hodnoty a potreby.

Zamestnanci nie sú oprávnení zneužívať svoje postavenie v ŽSR na súkromné účely. Zamestnanci sú povinní správať sa tak, aby šírili dobré meno ŽSR a chránili ich záujmy.

Každý zamestnanec ŽSR pristupuje k zamestnávateľovi zodpovedne s cieľom naplniť podnikateľskú stratégiu podniku. Voči zamestnávateľovi je lojálny, čestný, zodpovedný a s ohľadom na to nezneužíva svoje postavenie na poškodenie dobrého mena a záujmov zamestnávateľa.

Každý Zamestnanec má povinnosť ochraňovať majetok ŽSR. Použitie majetku ŽSR v rozpore so záujmami ŽSR je zakázané. Predovšetkým je zakázané použitie majetku ŽSR, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi alebo prostredníctvom ktorého môže dochádzať k porušovaniu právnych predpisov (napr. prejavovanie sympatií k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb, prostredníctvom IKT v správe ŽSR).

Predmet obchodného tajomstva, autorské práva a ďalšie práva duševného vlastníctva (napr. ochranné známky, logá), dôverné informácie, utajované skutočnosti, zoznamy zákazníkov, obchodné príležitosti, informácie, ktoré majú, resp. by mohli mať pre ŽSR potenciálnu materiálnu hodnotu sú hodnotným aktívom ŽSR a Zamestnanci sú povinní chrániť ich pred neoprávneným použitím alebo prezradením. Zahŕňa napríklad obchodné tajomstvo, dôverné informácie, autorské práva.

3. VZŤAH VOČI ŠTÁTU, ORGÁNOM ŠTÁTNEJ SPRÁVY, ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY, OBCHODNÝM PARTNEROM A VOČI SPOLOČNOSTI

ŽSR sa snažia o budovanie korektných vzťahov so subjektmi verejnej správy, svojimi dodávateľmi a zákazníkmi ako aj ostatnými právnickými a fyzickými osobami plnením všetkých povinností, ktoré im z príslušných právnych predpisov, alebo zmlúv vyplývajú. Tieto vzťahy musia byť v súlade so zákonom a morálkou. Pri ich uskutočňovaní nesmie dôjsť ani k náznaku nelegálneho alebo neetického správania.

ŽSR spolupracujú s orgánmi verejnej moci, včas im poskytujú úplné a pravdivé informácie s cieľom splniť ich zákonné požiadavky a konajú v súlade s ich vykonateľnými a právoplatnými rozhodnutiami, opatreniami a pokynmi danými v súlade s právnymi predpismi.

ŽSR nabádajú svojich Zamestnancov, ako aj svojich zákazníkov k ochrane životného prostredia tým, že dôkladne zvažujú riešenia, ktoré pre nich v rámci svojho predmetu činnosti pripravujú, z pohľadu ich vplyvu na životné prostredie. ŽSR nabádajú svojich Zamestnancov k zodpovednému používaniu zdrojov.

V ŽSR je zakázané používať nezákonne obstaraný softvér, hmotný alebo nehmotný majetok.

Je zakázané požadovať alebo prijímať dary, pohostenia alebo iné pozornosti a výhody od zákazníkov, dodávateľov alebo ďalších osôb, ktoré ovplyvňujú alebo sa môže zdať, že ovplyvňujú konanie Zamestnanca pri zastupovaní ŽSR. O každom prijatom dare, ktorého hodnota siaha nad 30 €, je Zamestnanec povinný bezodkladne informovať priameho nadriadeného.

Je zakázané ponúkať, sľubovať a poskytovať dary, pohostenia a iné pozornosti a výhody s úmyslom ovplyvniť rozhodovanie alebo konanie tretej strany. Dary, pohostenia, pozornosti a výhody môžu byť vymieňané na úrovni, ktorá neprekračuje obvykle rozšírené miestne zdvorilosti v súlade s etickou obchodnou praxou a príslušnými zákonmi.

ŽSR neposkytuje informácie o svojich zákazníkoch, dodávateľoch a obchodných partneroch inak, ako v súlade s právnymi predpismi. Tieto informácie považuje za dôverné a požaduje, aby o nich Zamestnanci zachovávali mlčanlivosť.

ŽSR sa zaväzujú voči všetkým svojim zákazníkom, dodávateľom, obchodným partnerom, ako aj voči konkurencii používať legitímne podnikateľské postupy.

ŽSR sa zaväzujú poskytovať kvalitné služby v súlade s príslušnými právnymi predpismi a normami a s uzavretými zmluvnými vzťahmi.

K zákazníkom sú ŽSR povinné pristupovať profesionálne, čestne a poskytovať im včasné, pravdivé, presné a zrozumiteľné informácie o svojich službách. Je neprípustné zneužitie nevedomosti a nedostatku informácií zákazníka.

Pri získavaní zákazníkov používajú ŽSR iba legitímne uznané obchodné metódy.

V prípade účasti vo verejnom obstarávaní je zakázané jeho priebeh akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovať. ŽSR sa zaväzujú predkladať iba ponuky obsahujúce pravdivé údaje.

ŽSR nepoškodzujú konkurenciu, jej dobré meno a postavenie na trhu, ale na trhu sa presadzujú zákonnými a čestnými spôsobmi.

Presadzujú také formy komunikácie medzi konkurenčnými firmami, ktoré sú v záujme dobrého mena celého odvetvia zaoberajúceho sa príslušnou činnosťou.

ŽSR nebudú získavať informácie o konkurencii nečestnými ani nezákonnými spôsobmi.

ŽSR nezneužívajú svoje postavenie na trhu a utvárajú korektné podmienky pre všetkých svojich obchodných partnerov.

4. OZNÁMENIE PORUŠENIA ETICKÉHO KÓDEXU

Každý zamestnanec je oprávnený oznámiť porušenie Etického kódexu, o ktorom sa dozvie, alebo podozrenie z jeho porušenia. Porušenie Etického kódexu môže Zamestnanec oznámiť buď písomne svojmu nadriadenému alebo prostredníctvom webstránky <http://zsr.sk/.....> Oznámenie je možné podať aj anonymne.

Právo oznámiť porušenie Etického kódexu majú aj iné subjekty, napríklad zákazníci, obchodní partneri. Subjekty, ktoré nie sú Zamestnancami ŽSR, podávajú podnet na porušenie Etického kódexu prostredníctvom webstránky <http://zsr.sk/.....>

Za evidovanie a vybavenie prijatých oznámení je zodpovedný Odbor LZ GR ŽSR.

Oznamovateľovi sa zaručuje anonymita. Odhaliť anonymitu možno len so súhlasom oznamovateľa.

Každý, komu bolo porušenie Etického kódexu oznámené, je povinný sa ním zaoberať a prijať riešenie v súlade so svojimi kompetenciami. Nadriadený Zamestnanec je oprávnený požiadať o súčinnosť pri riešení oznámenia o porušení Etického kódexu Odbor LZ GR ŽSR.

V prípade oprávnených oznámení sa ŽSR zaväzujú zabezpečiť vhodnú nápravu a prijať opatrenia na zabránenie opakovania danej situácie.

ŽSR sa zaväzujú, že nepodniknú žiadne postihy voči osobe, ktorá oznámila porušenie Etického kódexu v dobrej viere.

Každý Zamestnanec sa môže obrátiť na určenú zodpovednú osobu s pripomienkami k Etickému kódexu.

V prípade, ak Zamestnancovi uplatňovanie akéhokoľvek predpisu alebo normy v praxi, ktoré sa týka etiky, nie je jasné, alebo ak má pochybnosť o súlade pokynu, alebo rozhodnutia nadriadeného s právnymi predpismi, a v ďalších podobných prípadoch je potrebné, aby sa pred ďalším postupom obrátil s požiadavkou o konzultáciu na Odbor LZ GR ŽSR a zadovážil si ďalšie potrebné informácie tak, aby eliminoval riziko porušenia právnych predpisov a etických noriem.

5. SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

S Etickým kódexom je povinný sa oboznámiť každý súčasný i novoprijatý Zamestnanec. Etický kódex je zverejnený na webovom sídle ŽSR a je prístupný komukoľvek. Všetky osoby, ktoré plnia úlohy pre ŽSR, musia byť upozornené na povinnosť oboznámiť sa s Etickým kódexom a dodržiavať ich pri plnení úloh pre ŽSR. Etický kódex nadobúda účinnosť dňom zverejnenia na webovej stránke ŽSR.

Nadobudnutím účinnosti tohto dokumentu sa ruší Etický kódex zamestnanca ŽSR zo dňa 29.01.2005.